

Ronnie Peterson

Född 14 februari 1944

Död 11 september 1978

GP-segrar 10

Örebrosonen Bengt Ronnie Peterson är Sveriges utan tvekan främste Formel 1-förare genom tiderna. Efter att ha dominerat i såväl karting som Formel 3 ägde Grand Prix-debuten rum i Monaco 1970, då Peterson körde en March 701 anmäld av Colin Crabbe för Antique Automobiles Racing Team. Max Mosley och Robin Herd, som ägde och drev March Engineering, insåg direkt svenskens potential och inför 1971 satt Ronnie följaktligen i en fabriksbil – och fick sitt definitiva genombrott. Andra plats i VM-tabellen medförde stora förväntningar inför 1972, men teamets experimentella chassi höll inte vad det lovade - och Peterson bytte nästföljande år till Colin Chapmans beryktade framgångsfabrik: Team Lotus.

I och med Nordens första Grand Prix genom tiderna på Scandinavian Raceway i Anderstorp i juni 1973 var intresset för bilsport enormt i Sverige, och på den småländska motorbanan sköttes förberedelserna minutiöst. Peterson, som testkört i Anderstorp med March redan året innan, minskade knappast uppståndelsen när han tog Pole Position inför den jublande hemmapubliken. Den första segern i F1-sammanhang lät dock vänta på sig ytterligare ett par veckor (Ronnie vann den nästkommande tävlingen i Frankrike), då en smygande punktering på slutvarven förpassade den gänglige hjälten till en andraplats bakom McLarens Denny Hulme i mål.

Efter ytterligare ett par säsonger tillsammans med Lotus, där segern i Monaco 1974 var det mest uppseendeväckande resultatet, började de interna problemen tära alltför mycket på den opolitiska svensken. Ett år i privat regi (1976, återigen med en March till sitt förfogande) gjorde inte självförtroendet någon större tjänst – även om vinsten på klassiska Monza vid Italiens Grand Prix gått till historien som en av tidernas främsta F1-insatser. I sin helhet var säsongen dock en rejäl missräkning, men drömmarna om en första svensk Formel 1-världsmästare började återigen frodas när Ken Tyrrell erbjöd Ronnie ett kontrakt för 1977. Hans arbetsredskap: den sexhjuliga madonnan, Tyrrell P34B. I facklitterära tidskrifter från perioden kan man gång på gång läsa hur de positiva uttalandena avlöste varandra inför premiärtävlingen i Argentina, men återigen grusades förhoppningarna av en bil som lovade mer än den kunde leverera. Chassidynamiken och däcksslitage hämmades av fundamentala designfel, och Petersons enda pallplats kom i Belgiens Grand Prix på Zolder (som vanns av en annan svensk, nämligen Gunnar Nilsson). Något drastiskt var tvunget att ske, något som kunde återetablera "Super Swedes" namn i toppen av resultatlistan – och tysta de kritiker som redan avfärdat Ronnie som gårdagens nyheter. Det fanns bara en sak att göra: återvända till Team Lotus...

Säsongen 1978 representerade hopp och framtidstro, men blev allt annat än positiv för Peterson. På hemmatävlingen i Anderstorp gjorde han en minnesvärd tillställning ännu mer underhållande genom sin frenetiska jakt på Riccardo Patrese, och det skulle senare visa sig att F1 aldrig återvände till landet igen. Efter att ha agerat andreförare åt Mario Andretti under hela säsongen, precis som kontraktet krävde att han skulle göra, kom Ronnie Peterson att möta sitt öde mot en betongmur på Autodromo Nazionale di Monza i samband med en startkrasch vid Italiens Grand Prix den 10 september. Skadorna han ådrog sig sades till en början inte vara livshotande, men morgonen efter tävlingens slut – och de kronologiskt lagda kan säkert räkna ut vilket datum vi talar om – dödförklarades Bengt

Ronnie Peterson efter att komplikationer tillstött. En hel idrottsvärld sörjde en förlorad idol, en sympatisk förebild och en framtida världsmästare – och svensk motorsport skulle aldrig bli sig lik igen. Grand Prix-loppen på Scandinavian Raceway återkom aldrig, och då Gunnar Nilsson gick bort i cancer senare under samma år var tragikens håfulla ödesspel ett definitivt faktum.

Ronnie Peterson räknas än idag till en av historiens absolut främsta förare som aldrig vann världsmästerskapet.

Av: **Mattias Persson**

